

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih 21.10.2024
Bayi 586

Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında Sorumlu
Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 30.09.2024

Ecz. Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-10-2024	Esas No: 2/2474

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
02 Ekim 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
02 Ekim 2024
No: 1603987

Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında Sorumlu
Genel Başkan Yardımcısı

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde yürürlükteki sosyal güvenlik sistemi, AKP döneminde yapılan düzenlemeler ve değişiklikler sonucu hem çalışanlar hem de emekliler açısından giderek daha adaletsiz bir yapıya bürünmüştür. Özellikle 2008 yılında yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, emekli aylıklarının hesaplanmasında kullanılan parametrelerde önemli değişiklikler yapmış, çalışanların ve emeklilerin haklarını önemli ölçüde geriletmiştir.

Yürürlükteki 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Türkiye'nin en büyük toplumsal gruplarından birini oluşturan emeklilerin, insanca bir yaşam sürebilmesi giderek zorlaştırmaktadır.

Şöyle ki, kamuoyuna reform olarak duyurulan 5510 sayılı kanun ile aylık bağlama oranları ve güncelleme katsayısı düşürülmüş, emekli aylıkları ciddi şekilde azalmıştır. Özellikle güncelleme katsayısında büyümenin payının %100'den %30'a düşürülmesi, emeklilerin ülkenin ekonomik büyümesinden pay almasını engellemiş ve gelirlerinde yıllar içinde büyük kayıplara yol açmıştır.

Bugün gelinen noktada, emeklilik sisteminde yaşanan eşitsizlikler giderek artarken, yeni bir adaletsizlik kapıda beklemektedir.

5510 sayılı Kanun'da yer alan güncelleme katsayısı hesaplama yöntemi sebebiyle 2024 ve 2025'te işçi ve BAĞ-KUR emeklileri için büyük bir adaletsizlik ortaya çıkacaktır. Öyle ki, 2024'ün ikinci yarısında emekliliğe başvuranlar 2025'in ilk yarısında emekliliğe başvuranlardan yaklaşık yüzde 30 daha fazla aylık alacaktır.

Başka bir ifadeyle 2024 yılının ikinci yarısında emekli olmayı hak eden çalışanlar, eğer emeklilik başvurularını 2025 yılına sarkıtırlarsa ciddi kayıplarla karşı karşıya kalacaklardır.

Bu kayıpların temelinde, emekli aylıklarının hesaplanmasında esas alınan güncelleme katsayısının belirlenme yöntemindeki karışıklıklar ve yüksek enflasyon yatmaktadır. 2024 yılında emekli olan bir işçinin emekli aylığı, aynı şartlarda 2025 yılında emekli olan bir işçiye göre daha yüksek olacak ve bu fark gelecek yıllarda da devam edecektir. Dolayısıyla aynı prim gün sayısı ve çalışma süresine sahip çalışanların emeklilik tarihine bağlı olarak alacakları aylıklar arasında büyük bir uçurum oluşacaktır.

İşbu kanun teklifi ile oluşacak adaletsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır. Hazırlanan kanun teklifi, emekli aylıklarının hesaplanmasında kullanılan güncelleme katsayısının adil bir şekilde belirlenmesini ve yüksek enflasyon dönemlerinde emeklilik başvurusu yapan çalışanların mağdur olmamalarını hedeflemektedir. Bu düzenleme, çalışanların emeklilik haklarını

Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından Sorumlu
Genel Başkan Yardımcısı

korumak, sosyal güvenlik sistemine olan güveni yeniden tesis etmek ve emeklilik döneminde refah düzeylerini sürdürebilmelerini sağlamak için önem arz etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bugün iktidarın bir türlü baş edemediği yüksek enflasyon, bölgesel çatışmalarla birlikte gelen küresel ekonomik belirsizlikler, beceriksiz ekonomi yönetimi, nepotizm ve tek adam rejimi mevcut sosyal güvenlik sistemini iflasın eşiğine getirmiş, emeklilik koşullarını daha da kötüleştirmiştir. Madde ile 2024 yılı için aylık bağlama güncelleme katsayısının 2024 yılında emeklilere uygulanan toplam zam oranında (yüzde 86,16) olması hedeflenmiş, böylece 2025 yılında ve sonrasında emekli olacaklar için oluşacak büyük adaletsizliğin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunda yer alan güncelleme katsayısı hesaplama yöntemi sebebiyle 2024 ve 2025'te emekli olmayı hedefleyen işçi ve BAĞ-KUR'lular için büyük bir gelir adaletsizliği ortaya çıkacaktır. Hesaplama yönetimi nedeniyle 2024'ün ikinci yarısında emekliliğe başvuranlar 2025'in ilk yarısında emekliliğe başvuranlardan yaklaşık yüzde 30 daha fazla aylık alacaktır. Sorunun temeli güncelleme katsayısı hesabının temelini oluşturan TÜFE oranı ile emekli aylıklarına yapılan artış oranları arasındaki farktan kaynaklanmaktadır. Madde ile her yıl ortaya çıkmayan ancak enflasyonun yüksek olduğu yıllarda emekli aylıklarında ciddi bir adaletsizlik yaratan, emeklilik sistemini daha da işlevsiz hale getirecek farkın ortadan kaldırılması ayrıca 2025 yılı ve sonrasında emekli olacakların mağduriyet yaşamaması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında Sorumlu
Genel Başkan Yardımcısı

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“**EK MADDE 24-** Her yılın Aralık ayına göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranının % 100’ü ile sabit fiyatlarla gayri safi yurtiçi hâsıla gelişme hızının % 30’unun toplamına (1) tam sayısının ilâve edilmesi sonucunda bulunan güncelleme katsayısı 2024 yılı için 1,8616 olarak uygulanır.”

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 29’uncu maddesinin 5 inci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Güncelleme katsayısı ilgili yıl içinde emekli aylıklarına yapılan toplam artıştan düşük olamaz.”

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

